

Record de cereri de azil, în prima parte a anului 2022: din 7.525 de cereri, peste jumătate sunt depuse de cetățeni ucraineni. Salvați Copiii România derulează proiectul *Incluziunea socială a migranților prin implicarea comunităților sociale*

București, 23 septembrie 2022: România s-a confruntat în prima jumătate a anului 2022 cu un record de cereri de azil; astfel, s-au depus 7.525 de cereri de azil¹, dintre care 4.359 de cereri au fost depuse de cetățeni ucraineni. Dintre toate cererile de azil depuse în prima jumătate a anului 2022, 1.997 au fost depuse de minori – 1.504 copii cu vârsta între 0-13 ani și 493 de copii cu vârsta între 14-17 ani. În acest context, Organizația Salvați Copiii România a derulat proiectul *Incluziunea socială a migranților prin implicarea comunităților locale*, pentru a răspunde celei mai importante probleme cu care se confruntă solicitanții de azil și beneficiarii de protecție internațională, și anume excluziunea socială ridicată, în condițiile în care, la nivel general², peste 44% dintre români au o opinie negativă despre imigranți, deși trendul este descrescător. De la începutul crizei umanitare din Ucraina și până în prezent, peste 70.000 de ucraineni au primit protecție temporară.

Pentru a răspunde acestor nevoi, specialiștii Salvați Copiii România au desfășurat o serie de activități la nivelul principalelor cinci centre pentru refugiați de pe teritoriul țării (București, Galați, Rădăuți, Șomcuta Mare și Timișoara), centrate pe consultarea solicitanților de azil și beneficiarilor de protecție internațională și pe facilitarea colaborării dintre instituțiile publice și ONG-uri pentru o integrare socială mai sigură și mai facilă a migranților:

a) ateliere de informare privind drepturile omului și drepturile economice și sociale ale refugiaților și solicitanților de azil;

¹ <https://data.gov.ro/dataset/date-deschise-semesterul-i>.

² <https://www.hotnews.ro/stiri-opinii-23650432-imi-grantii-din-romania-statistici-contexte-dispute-publice-doi-srilankezi-ditrau.htm>.

- b) consultarea refugiaților și solicitanților de azil privind problemele cu care se confruntă prin organizarea de interviuri și focus grupuri;
- c) servicii de sprijin pentru integrarea socială a adulților și copiilor refugiați și solicitanți de azil;
- d) realizarea de rețele locale pentru integrarea socială a migranților, rețele care se întâlnesc regulat.

*„În fața acestei creșteri a numărului de solicitanți de azil, este nevoie să răspundem mai repede și mai eficient la problemele cu care se confruntă migranții – atât problemele noi, generate de războiul declanșat de Rusia în Ucraina, cât și problemele mai vechi, deja cronicizate, cu care solicitanții de azil și refugiații se confruntă de ceva vreme”, a explicat **Gabriela Alexandrescu, Președinte Executiv Salvați Copiii România.***

În cadrul proiectului, a fost acordată asistență umanitară și juridică pentru **peste 2.070 de persoane**, solicitanți de azil și beneficiari de protecție internațională, care au fost consiliate, cărora li s-au explicat drepturile și obligațiile și care au fost ajutate în accesarea de servicii care să le faciliteze un trai mai bun. De asemenea, pentru o mai bună colaborare și coordonare a acțiunilor de sprijin a solicitanților de azil și beneficiarilor de protecție internațională, au fost create **5 rețele la nivel local**, formate din autorități publice și instituții private implicate în sprijinul și integrarea migranților.

Salvați Copiii România a organizat pe 22 septembrie 2022 o conferință privind principalele provocări generate de această creștere a numărului de cereri de azil și bunele practici din domeniu, în cadrul căreia a fost încheiat proiectul Incluziunea socială a migranților prin implicarea comunităților locale, derulat de Salvați Copiii România, în parteneriat cu Asociația Serviciul Iezuiților pentru Refugiați din România, cu sprijinul financiar Active Citizens Fund România, program finanțat de Islanda, Liechtenstein și Norvegia prin Granturile SEE 2014-2021. Scopul proiectului este dezvoltarea unui cadru sustenabil și favorabil derulării de acțiuni de advocacy la nivel local și național, pentru a realiza justiția socială, incluziunea și creșterea capacității refugiaților și solicitanților de azil de a-și cunoaște și cere drepturile.

NEVOI/PROBLEME ÎNTÂMPINATE DE SOLICITANȚII DE AZIL

- Un aspect important evidențiat în cadrul proiectului în urma discuțiilor purtate cu migranții este **caracterul de țară de tranzit al României** – potrivit Agenției UE pentru Drepturi Fundamentale (FRA)³, România a devenit în 2021 o rută de tranzit majoră pentru migranții care caută acces în Uniunea Europeană.

Cu toate că solicitantul de azil are obligația de a nu părăsi localitatea de reședință fără înștiințarea IGI⁴; totuși, în practică s-a constatat că de multe ori aceștia pleacă din România înainte de finalizarea procedurii de azil. De asemenea, chiar dacă rămân în țară îndeajuns de mult încât să primească protecție internațională, migranții pleacă adeseori din țara noastră, principalul motiv invocat de ei fiind veniturile mai mari din Vestul Europei, posibilitatea de a se reuni cu rudele din alte țări, oportunități mai numeroase pentru un trai decent.

- O altă dificultate întâlnită în practică este legată de **durata prea mare pentru soluționarea cererii de azil**. Teoretic, ofițerul de decizie din partea IGI are un termen de 30 de zile de la preluarea cazului pentru soluționarea acestuia⁵ – totuși, se pot adăuga la acest termen o serie de termene suplimentare, în cascadă, - care reprezintă excepția de la regulă. În practică, din cauza supraîncărcării autorităților publice, termenele pot fi mai extinse. De asemenea, în practică procedura de colectare a informațiilor relevante pentru soluționarea cererii de azil poate dura o perioadă mai lungă de timp, dat fiind accesul greu la informații despre țara de origine a migrantului.
- Atât în cadrul procedurii de obținere a protecției temporare, cât și în faza de integrare socială, după obținerea unei forme de protecție, **problema integrării lingvistice** este una din cele mai complexe. Aceasta are două componente:

³ European Union Agency for Fundamental Rights (FRA), *Migration: Key Fundamental Rights Concerns*, Quarterly Bulletin, 01.01.2021→30.06.2021, p. 10.

⁴ Art. 19 lit. g) din Legea nr. 122/2006.

⁵ Art. 52 alin. (1) din Lege.

- a) problema găsirii unor interpreți, mai ales pentru limbile rare, care să îi sprijine pe migranți în procesul de obținere a unei forme de protecție;
- b) problema accesării unor beneficii sau drepturi sociale atât în faza de obținere a azilului, cât și în faza de integrare, după obținerea statutului de refugiat.
- Cu privire la interviurile pe care solicitanții de azil trebuie să le ofere în cadrul procedurii de acordare de protecție internațională, migranții și-au exprimat îngrijorarea cu privire la **sistemul de înregistrare a declarațiilor** acestora. Procedura în acest sens este foarte clară, dar din cauza barierei lingvistice solicitanții de azil nu pot transmite exact toate detaliile situației care i-a determinat să își părăsească țara de origine.
 - A fost observată o **lipsă a serviciilor de medicină dentară pentru solicitanții de azil**, lipsă care se acoperă de cele mai multe ori prin intervenția ONG-urilor. Este important să spunem totuși că dacă este vorba de o afecțiune acută, există unele spitale din localitățile unde se regăsesc CRPCSA-uri care oferă servicii medicale în regim de urgență. Cel mai eficient serviciu la care pot apela solicitanții de azil în caz de pericol rămâne totuși numărul de urgență 112.
 - **Este nevoie de servicii psihologice**, necesare în special pentru solicitanții care necesită garanții procedurale speciale. În cadrul proiectului *Incluziunea socială a migranților prin implicarea comunităților locale*, s-a făcut propunerea din partea mediului ONG ca la interviurile pentru determinarea formei de protecție să fie prezent un psiholog, deoarece faptele relatate de către solicitanți pot avea de multe ori un impact psihic extrem de mare.
 - S-a identificat **nevoia de a informa solicitanții de protecție internațională cu privire la traficul de persoane** și cum pot evita migranții să devină victime ale acestuia. În concret, informațiile cele mai utile pentru solicitanți au fost formele de trafic de persoane (exploatare sexuală, muncă forțată), metodele de recrutare, anunțurile false și discuțiile online cu risc, ce trebuie să facă în cazul în care ori ei ori persoane apropiate se confruntă cu o astfel de situație și către ce autorități trebuie să se îndrepte în aceste cazuri.

Studiu de caz: *Un solicitant de azil a fost diagnosticat cu o boală cronică, suferind și o intervenție chirurgicală de urgență la puțin timp de la intrarea în România. A parcurs procedura de azil și a primit protecție subsidiară, intrând în Programul de integrare al IGI (beneficiind de 3 luni de cazare gratuită în CRCPSA și de 540 lei de la AJPIS dacă participă la cursurile de limba română). Și-a găsit un loc de muncă și i s-a încheiat și contract. Lucrează pe salariul minim pe economie ca manipulant, negăsind alt loc de muncă din cauza lipsei studiilor și a cunoștințelor de limba română. El trebuie să achite chirie pentru faptul că încă stă în centru, să își asigure hrana și să respecte regimul impus de medicul specialist. Programul de muncă nu îi permite să fie prezent la cursurile de limba română, riscând să fie exclus din programul de integrare. Singur nu ar reuși să își acopere toate cheltuielile, de aceea ajutorul de care beneficiază din partea ONG-urilor este vital.*

CUM A MODIFICAT RĂZBOIUL DIN UCRAINA INTEGRAREA MIGRANȚILOR

Războiul din Ucraina, declanșat în 22 februarie 2022, a generat o uriașă criză umanitară: aproape o treime dintre ucraineni au fost forțați să-și părăsească casele. Aceasta reprezintă una dintre cele mai mari crize de strămutare de populație din timpurile noastre. În Ucraina, peste 6,6 milioane de persoane rămân strămutate forțat. Până la data de 12 august 2022, UNHCR estimează că există peste 6,3 milioane de refugiați prezenți în Europa. Peste 3,8 milioane de refugiați din Ucraina s-au înregistrat pentru protecție temporară sau scheme naționale similare de protecție.

Peste 12,6 milioane de deplasări individuale din Ucraina au fost înregistrate începând cu 24 februarie 2022, cu peste 4,5 milioane de întoarceri în țară. În interiorul Ucrainei, foarte mulți dintre cei care nu au părăsit țara nu își pot satisface nevoile de bază, inclusiv pentru hrană, apă și medicamente. Furnizarea ajutorului de salvare rămâne o provocare, cu o lipsă de acces umanitar sigur în zonele în care lupte intense sunt în desfășurare.⁶ În România, de la declanșarea acestei crize (25 februarie), la nivel național, au intrat **2.367.371 de cetățeni ucraineni**. Pe teritoriul

⁶ UKRAINE SITUATION, FLASH UPDATE #25, UNHCR <https://reliefweb.int/report/ukraine/ukraine-situation-flash-update-25-12-august-2022>

României sunt, în acest moment aproximativ 87.000 de cetățeni ucraineni. Dintre cei care au ales să rămână pe teritoriul României, 4.387 au solicitat azil și 69.807 au permise de ședere temporară.

Organizația Salvați Copiii evaluează constant nevoile refugiaților ucraineni și oferă asistență umanitară la punctele de trecere a frontierei cu Ucraina și Republica Moldova, în Centrele de Cazare și Proceduri pentru Solicitanții de Azil ale Inspectoratului General pentru Imigrări, precum și în taberele de refugiați coordonate de IGSU și în punctele de staționare. Oferim servicii în cele 5 CRPCSA ale Inspectoratului General pentru Imigrări (Rădăuți, jud. Suceava, Galați, Șomcuta Mare, jud. Maramureș, Timișoara și București) și în două tabere de refugiați IGSU și un punct de staționare unde acordăm asistență directă, consiliere informațională și derulăm activități pentru copii.

De la declanșarea acestei crize până în prezent, Salvați Copiii a oferit pentru **180.727 de persoane, dintre care 101.121 de copii ucraineni și 79.606 de adulți** (femei, vârstnici, bărbați cu derogare medicală, familii extinse) alimente de bază, produse de igienă, îmbrăcăminte, încălțăminte, pampers, suzete, biberoane, cărucioare, port-bebe-uri, termosuri cu apă caldă, jucării, pături și alte produse de imediat ajutor, cartele telefonice oferite gratuit de companiile de telefonie mobilă, suport emoțional, traducere și consiliere informațională - materiale de informare în limba ucraineană (informații despre procedura de azil, mijloace de călătorie, spitale, harta și adresele centrelor pentru solicitanții de azil etc.).

RECOMANDĂRI

- **Prezența unui psiholog** la interviul pentru acordarea unei forme de protecție realizat cu solicitanții de azil care au nevoie de garanții procedurale speciale (datorate printre altele, vârstei, sexului, orientării sexuale, identității de gen, unei dizabilități, unei boli grave, unor afecțiuni sau tulburări mentale sau ca urmare a torturii, violului sau altor forme grave de violență psihologică, fizică sau sexuală etc.).

- **Îmbunătățirea informării solicitanților de azil**, atât în momentul inițial al depunerii cererii și al primirii în centru, cât și ulterior, inclusiv în etapa judiciară a procedurii.
- Recunoașterea **rolului vital al organizațiilor neguvernamentale** în domeniul migrației și asigurarea sprijinului instituțional și financiar din partea autorităților publice.
- **Îmbunătățirea formării continue** pentru avocații care reprezintă solicitanții de azil pe parcursul procedurii de acordare a protecției internaționale.
- **Încurajarea dezvoltării rețelelor locale** pentru integrarea refugiaților și a solicitanților de azil.
- **Dezvoltarea de cursuri de limbă română realizate în colaborare** cu instituții publice și ONG-uri pentru depășirea barierei lingvistice.
- **Diseminarea de informații despre protecția împotriva traficului de persoane** (inclusiv prin workshop-uri) pentru o mai bună protejare a migranților.
- Încurajarea **schimburilor de experiență** între principalii actori implicați în fenomenul migrației din România și omologii din alte țări, pentru a identifica noi bune practici și soluții la problemele cu care se confruntă solicitanții de azil și beneficiarii de protecție internațională.

Persoană de contact:

Eliza Trană-Pîslaru, Consilier Juridic

Telefon 0758.248.280, email eliza.trana@salvaticopiii.ro

Despre Organizația Salvați Copiii:

De 32 de ani, Salvați Copiii România construiește programe sociale, politici publice și practici solide în beneficiul copilului din România. Expertiza și complexitatea proiectelor la nivel național fac din organizație o instituție socială esențială, al cărei rol este medierea între societate și autoritatea publică, în beneficiul copilului. În cele peste trei decenii de activitate, Salvați Copiii a intervenit activ în societate, identificând soluții concrete pentru protejarea și sprijinirea copiilor vulnerabili, și a militat, în același timp, pentru o colaborare viabilă cu autoritățile decidente, pentru asigurarea interesului superior al copilului. Salvați Copiii și-a asumat rolul de supraveghere vigilentă a autorităților publice, în așa fel încât acestea să implementeze politici publice de durată care să corecteze cauzele care duc la vulnerabilizarea copiilor. Totodată, organizația a reușit să creeze rețele active de solidaritate, prin încurajarea responsabilității sociale a companiilor și a societății, în sens larg. În calitate de membru al Save the Children, cea mai mare organizație independentă din lume care promovează drepturile copilului și care cuprinde 30 de membri și desfășoară programe în peste 120 de țări, VIZIUNEA noastră este o lume care respectă, pentru fiecare copil, dreptul său la supraviețuire, educație, protecție și participare, asumându-ne MISIUNEA de a obține progrese importante privind modul în care copiii sunt tratați și producerea schimbărilor imediate și de durată în viața acestora. Peste 2.920.000 de copii au fost implicați în programele și campaniile Organizației Salvați Copiii.

Despre Programul Active Citizens Fund România:

Programul Active Citizens Fund România este finanțat prin Granturile SEE 2014-2021. Obiectivul general al Granturilor este de a reduce disparitățile economice și sociale și a consolida relațiile bilaterale dintre cele 15 state beneficiare și statele donatoare (Islanda, Liechtenstein, Norvegia). Programul este administrat de către consorțiul compus din Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile, Fundația pentru Parteneriat, Centrul de Resurse pentru Comunitățile de Romi, Fundația PACT și Frivillighet Norge, care acționează în calitate de Operator de Fond desemnat de către FMO – Oficiul Mecanismului Financiar al Granturilor SEE și Norvegiene. Active Citizens Fund România vizează consolidarea societății civile și a cetățeniei active și creșterea capacității grupurilor vulnerabile. Cu o alocare totală de 46.000.000

Proiect derulat de

Cu sprijinul



euro, programul urmărește dezvoltarea pe termen lung a sustenabilității și capacității sectorului societății civile, intensificând rolul său în promovarea participării democratice, a cetățeniei active și a drepturilor omului și consolidând în același timp relațiile bilaterale cu statele donatoare Islanda, Liechtenstein și Norvegia. Pentru mai multe informații despre Active Citizens Fund în România, vă rugăm accesați www.activecitizensfund.ro. Pentru mai multe informații despre Granturile SEE și Norvegiene, accesați www.eeagrants.ro.

Proiect derulat de



Cu sprijinul

